

PRAKTICKÝ PRŮVODCE

**PRO POUŽÍVÁNÍ
NAŘÍZENÍ O DOKAZOVÁNÍ**

(nařízení Rady (ES) č. 1206/2001 ze dne 28. května 2001 o spolupráci soudů členských států při dokazování v občanských nebo obchodních věcech)

Tento dokument byl zpracován útvary Komise po konzultaci s Evropskou soudní sítí ve věcech občanských a obchodních (<http://europa.eu.int/civiljustice>)

OBSAH

I. Úvod

II. Cíle nařízení

III. Věcný rozsah působnosti nařízení

IV. Soudy a orgány

V. Metody dokazování

A. Dvě metody

B. Žádost dožadujícího soudu příslušnému soudu (články 4-16)

a) Předávání žádostí

a1) Forma a obsah

a2) Zvláštní žádosti

a3) Okamžité prostředky předávání žádostí a jiných sdělení

a4) Jazyky

a5) Vynětí žádostí z ověřování

b) Přijetí žádostí

b1) Potvrzení

b2) Neúplná žádost

c) Dokazování dožádaným soudem

c1) Lhůty

- c2) Právní předpisy použitelné na vyřízení žádostí (článek 10)
- c3) Donucovací opatření
- c4) Vyřízení žádosti za přítomnosti a účasti stran nebo zástupců dožadujícího soudu

- d) Odmítnutí vyřízení žádosti
 - d1) Právo nebo povinnost odmítnout poskytnutí důkazů
 - d2) Různé důvody odmítnutí
 - d3) Nepřípustnost výjimky z důvodu veřejného pořádku
 - d4) Důsledky odmítnutí

- e) Oznámení o prodlení nebo odmítnutí dožádaným soudem

- f) Postup po vyřízení žádosti

C. Přímé dokazování dožadujícím soudem (článek 17)

D. Pravidla používání moderních komunikačních prostředků

Příloha I: Metody dokazování

Příloha II: Žádost příslušnému soudu

Příloha III: Přímé dokazování (článek 17)

Příloha IV: Jednotné formuláře (příloha)

I. Úvod

1. K úspěchu ve věci často nestačí mít proti druhé straně nárok, protože druhá strana napadne skutečnosti, ze kterých nárok vychází. Proto je obvykle pro prokázání nároku zásadní předložit soudu důkazy. Za tímto účelem může být zapotřebí dokazovat v jiném členském státě než v tom, ve kterém je nebo může být zahájeno soudní řízení. Například může být zapotřebí vyslechnout svědky v jiném členském státě nebo soud může být nucen navštívit místo činu, které se nachází v jiném členském státě.

2. Před rokem 2004 neexistoval žádný závazný nástroj mezi všemi členskými státy, který by se týkal dokazování. V roce 2001 přijala Rada Evropské unie nařízení (ES) č. 1206/2001 o spolupráci soudů členských států při dokazování v občanských nebo obchodních věcech („nařízení“), které stanoví procesní pravidla, jež usnadňují dokazování v jiném členském státě. Nařízení je použitelné v celé Unii s výjimkou Dánska od 1. ledna 2004. V dotčených členských státech nahrazuje Haagskou úmluvu z roku 1970.

Nařízení a všechny informace týkající se jeho použití jsou k dispozici v Evropském soudním atlase v civilních věcech na adrese:

http://europa.eu.int/comm/justice_home/judicialatlascivil/html/te_information_cs.htm

II. Cíle nařízení

3. Často je nutné, aby soud v členském státě požádaný o vydání rozhodnutí v občanské nebo obchodní věci dokazoval v jiném členském státě.

4. Prvořadým cílem nařízení je, aby se žádosti o provedení dokazování vyřizovaly neprodleně. Efektivnost soudního řízení v občanských nebo obchodních věcech vyžaduje, aby se předávání a vyřízení žádostí o provedení dokazování mezi soudy členských států uskutečňovalo přímo a co nejrychlejšími prostředky. Za účelem usnadnění dokazování nařízení také stanoví možnost, aby soud jednoho členského státu provedl důkaz přímo v jiném členském státě.

III. Věcný rozsah působnosti nařízení a vztah k mezinárodním smlouvám

5. Podle čl. 1 odst. 1 se nařízení vztahuje na občanské nebo obchodní věci, pokud soud jednoho členského státu v souladu s právními předpisy tohoto státu žádá:

- příslušný soud jiného členského státu o provedení dokazování, nebo
- aby směl provést dokazování přímo v jiném členském státě.

Čl. 1 odst. 2 nařízení stanoví, že žádost nesmí být podána za účelem dokazování, které není určeno pro zahájené nebo zamýšlené soudní řízení.

6. V důsledku toho existují čtyři podmínky pro použití nařízení. Použije se:

- pro žádosti o provedení dokazování
- pro dokazování, které je určeno pro zahájené nebo zamýšlené soudní řízení
- v občanských nebo obchodních věcech
- soudem členského státu.

7. Výraz „občanské a obchodní věci“ je autonomním pojmem v právu Společenství, který je nutno vykládat ve světle cílů nařízení a Smlouvy o ES a zejména v souladu s jejím článkem 65. Při různých příležitostech k němu poskytl výklad Evropský soudní dvůr¹. Nařízení se použije na veškerá občanská a obchodní řízení bez ohledu na povahu soudu nebo tribunálu, kde se odehrávají. Použije se například na soudní spory vycházející z občanského a obchodního práva, spotřebitelského práva, pracovního práva, a dokonce ze soutěžního práva, pokud jde o civilní řízení. Navíc je třeba zdůraznit, že oblast působnosti nařízení zahrnuje i věci, které jsou vyloučeny z oblasti působnosti nařízení Brusel I², jako věci osobního stavu, způsobilosti fyzické osoby k právům a právním úkonům, majetkové vztahy mezi manželi a dědění, včetně dědění ze závěti, konkursy, vyrovnání a podobná řízení.

¹ Viz např. dne 14. října 1976, 29/76, *LTU v. Eurocontrol*, ve Sb. rozh ESD, 1541; 16. prosince 1980, 814/79, *Ruffler*, Sb. rozh. ESD, 3807; 21. dubna 1993, C-172/91 *Sontag*, Sb. rozh. ESD, I-1963; 14. listopadu 2002, C-271/00, *Steenbergen v. Baten*

² Nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech.

8. V nařízení není vymezen pojem „dokazování“. Zahrnuje například výslechy svědků události, stran, znalců, pořízení dokumentů, ověřování, zjištění skutečností, odborný posudek o rodině nebo o péči o dítě.

9. V nařízení není vymezen pojem „soud“. Vzhledem k širokému výkladu by však měl zahrnovat všechny orgány v členských státech s příslušností ve věcech, které spadají do oblasti působnosti nařízení³. Pojem „soud“ se netýká rozhodčích soudů.

10. Žádost se podá pouze za účelem dokazování, které je určeno pro zahájené nebo zamýšlené soudní řízení. Patří sem dokazování před vlastním zahájením řízení, ve kterém mají být důkazy použity, například jestliže je potřeba provést dokazování, které by později nebylo možné.

11. Nařízení stanoví v čl. 21 odst. 1, že má v oblasti své působnosti přednost před jinými ustanoveními obsaženými v dvoustranných nebo mnohostranných dohodách nebo ujednáních uzavřených členskými státy, a zejména před Haagskou úmluvou ze dne 18. března 1970 o provádění důkazů v cizině ve věcech občanských nebo obchodních, ve vztazích mezi členskými státy, které jsou jejich stranami.

12. Nařízení však nebrání dvěma nebo více členskými státy zachovávat v platnosti nebo uzavírat dohody nebo ujednání, které by více usnadňovaly dokazování, pokud jsou slučitelné s tímto nařízením (čl. 21 odst. 2).

IV. Soudy a orgány

13. Nařízení stanoví různé soudy a orgány:

- **dožadující soud** (článek 2) je soud, u kterého bylo řízení zahájeno nebo se jeho zahájení zamýšlí.

³ V této souvislosti viz jako příklad definici pojmu „soud“ v čl. 2 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 ze dne 27. listopadu 2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1347/2000.

- **dožádaný soud** (článek 2) je soud jiného členského státu příslušný k provádění důkazů.
- **ústřední orgán** (čl. 3 odst. 1) předává informace soudům a hledá řešení veškerých obtíží, které mohou vzniknout v souvislosti se žádostmi. Ústřední orgán ve výjimečných případech předává žádosti příslušnému soudu na žádost dožadujícího soudu. Jak je uvedeno výše (§ 4), účinnost soudního řízení v občanských nebo obchodních věcech vyžaduje, aby se předávání a vyřízení žádostí o provedení dokazování mezi soudy členských států uskutečňovalo přímo a co nejrychlejšími prostředky. V důsledku toho je žádost předávána ústředním orgánem pouze výjimečně.
- **příslušný orgán** (čl. 3 odst. 3) přijímá rozhodnutí o žádostech o provedení důkazů podle článku 17. Za příslušný orgán může být určen ústřední orgán.

V. Metody dokazování

A. Dvě metody

14. Kapitola II nařízení obsahuje pravidla, která se týkají předávání a vyřizování žádostí. Jak je vysvětleno výše, nařízení stanoví dvě metody dokazování (viz přílohu I):

- provedení důkazů dožádaným soudem na základě žádosti předané přímo dožadujícím soudem dožádanému soudu (viz písmeno B níže).
- přímé dokazování dožadujícím soudem (viz písmeno C níže).

Tyto dvě metody lze rozlišit s ohledem na skutečnost, který soud má za postup dokazování zodpovědnost (v prvním případě je to dožádaný soud, v druhém případě dožadující soud). Další rozdíl spočívá v tom, že v případě přímého dokazování je zapotřebí povolení členského státu, ve kterém se má dokazování provádět. V obou případech lze dokazování provést místními i dálkovými prostředky (například prostřednictvím videokonference). Když je např. vyslýchán svědek, je příslušným faktorem, který tyto dvě metody rozlišuje, skutečnost, který soud je za provádění důkazů zodpovědný. Je třeba upozornit, že v obou případech nařízení stanoví možnost,

že soud, který za dokazování nemá zodpovědnost, se na něm přesto podílí (viz článek 12 a čl. 17 odst. 4). To může dokonce znamenat, že soud, který za dokazování nemá zodpovědnost, ale podílí se na něm, by mohl klást otázky svědkovi u výslechu, jestliže s tím soud se zodpovědností za dokazování souhlasí.

B. Žádost dožadujícího soudu příslušnému soudu (články 4-16)

a) Předávání žádostí

a1) Forma a obsah

15. Čl. 4 odst. 1 stanoví pravidla pro předávání žádosti, která se týkají formy a obsahu (viz též přílohu II). Žádost se podává na *formuláři A*. Formulář lze vyplnit on-line v atlasu na adrese:

http://europa.eu.int/comm/justice_home/judicialatlascivil/html/te_filling_cs.htm.

Obsahuje tyto údaje:

- a) dožadující a popřípadě dožádaný soud;
Seznam příslušných soudů i jejich územní příslušnost je k dispozici v příručce v Evropském soudním atlasu v občanských věcech:
http://europa.eu.int/comm/justice_home/judicialatlascivil/html/te_documents_cs.htm
- b) jména a adresy stran a popřípadě jejich zástupců;
- c) povahu a předmět věci a krátké shrnutí skutečností;
Při vyplňování tohoto ustanovení může být užitečné přiložit shrnutí skutečností, právní východisko nároku, krátký popis problémů ve věci a relevanci důkazů vůči těmto problémům (bod 11 *formuláře A*).
- d) popis dokazování, jež má být provedeno;

- e) pokud je žádáno o výslech osoby:
- jména a adresy jedné nebo více osob, které mají být vyslechnuty,
 - otázky, jež mají být položeny vyslychané osobě nebo osobám, nebo skutečnosti, ohledně kterých mají být vyslechnuty,
 - popřípadě odkaz na právo odepřít výpověď podle právních předpisů členského státu dožadujícího soudu,
 - případná žádost, aby byl výslech proveden pod přísahou nebo místopřísežným prohlášením nahrazujícím přísahu, a případná zvláštní forma, která má být použita,
 - popřípadě veškeré další údaje, které dožadující soud považuje za nezbytné.

a2) Zvláštní žádosti

16. Čl. 4 odst. 1 písm. f) stanoví, že pokud se žádá o listiny nebo o jiné předměty, které mají být ohledány, obsahuje žádost údaje o nich.

17. Jestliže dožadující soud požádal, aby byla žádost vyřízena zvláštním postupem podle právních předpisů jeho členského státu, použije *formulář A*, kde to uvede (čl. 4 odst. 1 písm. g)). Jak je stanoveno v bodě 13 *formuláře A*, měly by být údaje a vysvětlení zvláštního postupu popsány v příloze formuláře. Zvláštní postup by např. mohl zahrnovat způsob, jakým mají být zaznamenány důkazy nebo vyslechnut svědek nebo vyslyšeny strany nebo jmenován a vyslechnut znalec nebo pořízeny listiny atd.

18. Jestliže dožadující soud požádal dožádaný soud, aby při provádění dokazování použil komunikační technologie, zejména možnosti videokonference a telefonní konference, čl. 4 odst. 1 písm. g) stanoví, že tento požadavek musí být obsažen v žádosti (na *formuláři A*).

a3) Okamžité prostředky předávání žádostí a jiných sdělení

19. Podle článku 6 nařízení se žádosti a sdělení podle tohoto nařízení předávají nejrychlejšími možnými prostředky, které dožádaný členský stát připouští. Související

sdělení členských států jsou k dispozici v Evropském soudním atlase v občanských věcech.

Předání lze uskutečnit jakýmkoliv vhodnými prostředky, pokud přijatý dokument přesně odráží obsah zasílané listiny a pokud jsou všechny údaje čitelné.

a4) Jazyky

20. Podle článku 5 nařízení se žádost a veškerá další korespondence vypracovávají
- v úředním jazyce členského státu dožádaného soudu;
 - nebo, existuje-li v tomto členském státě více úředních jazyků, v úředním jazyce nebo v jednom z úředních jazyků místa, kde má být provedeno požadované dokazování,
 - nebo v jiném jazyce, které dožádaný členský stát určí za jazyk, který může přijmout.

Listiny, které je podle dožadujícího soudu nutné pro vyřízení žádosti přiložit, doprovází překlad do jazyka, ve kterém byla napsána žádost.

21. Seznam úředního jazyka nebo jazyků jiných než jejich vlastních, které členské státy určily podle článku 5 a čl. 22 odst. 4 k vyplnění formulářů, je k dispozici v atlase.

a5) Vynětí žádostí z ověřování

22. Žádost a veškeré listiny přiložené k žádosti nepodléhají ověřování ani jiným obdobným formálním náležitostem (čl. 4 odst. 2).

b) Přijetí žádostí

b1) Potvrzení

23. Do sedmi dnů od přijetí žádosti zašle příslušný dožádaný soud dožadujícímu soudu potvrzení přijetí na *formuláři B* uvedeném v příloze (čl. 7 odst. 1).

24. Pokud žádost nevyhovuje požadavkům na jazyk (článek 5) nebo předání (článek 6), učiní o tom dožádaný soud v potvrzení přijetí poznámku.

25. Pokud vyřízení žádosti, která vyhovuje jazykovým pravidlům, nespadá do příslušnosti soudu, kterému byla předána, postoupí tento soud žádost příslušnému soudu svého členského státu a uvědomí o tom dožadující soud (s využitím odstavce 14 *formuláře A*).

b2) Neúplná žádost

26. Existují dva případy, kdy žádost nemůže být vyřízena, protože je neúplná:

27. Zaprvé, jestliže žádost neobsahuje všechny nezbytné údaje podle článku 4 (čl. 8 odst. 1). V tomto případě o tom dožádaný soud uvědomí na *formuláři C* bez prodlení a nejpozději do 30 dnů od přijetí žádosti dožadující soud a požádá o doplnění chybějících údajů, které musí určit co nejpřesněji.

28. Zadruhé, je-li požadována záruka nebo záloha (čl. 8 odst. 2).

- Za vyřízení žádosti podle článku 10 nelze požadovat náhradu poplatků nebo nákladů (čl. 18 odst. 1). Existuje výjimka, která se týká odměn pro znalce a tlumočníky a nákladů vzniklých použitím čl. 10 odst. 3 a 4.
- Je-li zapotřebí znalecký posudek, může dožádaný soud před vyřízením žádosti požádat dožadující soud o přiměřenou záruku nebo zálohu na očekávané náklady (čl. 18 odst. 3). V ostatních případech nesmí být záruka nebo záloha podmínkou vyřízení žádosti.
- Jestliže je požadována záruka nebo záloha, uvědomí o tom dožádaný soud na *formuláři C* bez prodlení (nejpozději do 30 dnů od přijetí žádosti) dožadující soud a sdělí mu, jak má být záruka nebo záloha složena. Dožádaný soud bez prodlení (nejpozději do deseti dnů od přijetí záruky nebo zálohy) potvrdí na *formuláři D* přijetí záruky nebo zálohy (čl. 8 odst. 2).

c) Dokazování dožádaným soudem

c1) Lhůty

29. Jestliže je žádost úplná a může být vyřízena, čl. 10 odst. 1 stanoví, že ji dožádaný soud vyřídí bez prodlení a nejpozději do 90 dnů od přijetí.

30. Pokud žádost nelze vyřídit, protože neobsahuje všechny údaje podle článku 4 nebo nesplňuje podmínky stanovené v člancích 5 a 6, počíná lhůta podle článku 10 běžet od okamžiku, kdy dožádaný soud obdrží řádně doplněnou žádost (článek 9).

31. Pokud dožádaný soud požádá o záruku nebo zálohu podle čl. 18 odst. 3, počíná tato lhůta běžet od okamžiku, kdy je záruka nebo záloha složena.

c2) Právní předpisy použitelné na vyřízení žádostí

32. Obecně dožádaný soud vyřídí žádost v souladu s právními předpisy svého členského státu (čl. 10 odst. 2). Může však žádost vyřídit podle zvláštního postupu stanoveného právními předpisy členského státu dožadujícího soudu, jestliže ten o to požádá v souladu s odstavcem 13 *formuláře A* (viz § 15 výše). Jestliže má dožádaný soud o požadovaném zvláštním postupu jakékoliv pochybnosti, může získat další informace pomocí *formuláře C*.

33. Pokud je však tento postup členského státu dožadujícího soudu neslučitelný s právem jeho členského státu nebo pokud tomu brání závažné praktické překážky, nemusí dožádaný soud žádosti vyhovět (čl. 10 odst. 3). Postup lze považovat za neslučitelný s právem členského státu dožádaného soudu, je-li v rozporu se základními právními zásadami uvedeného státu. Pokud dožádaný soud nevyhoví žádosti z jednoho z uvedených důvodů, uvědomí o tom dožadující soud na *formuláři E*.

c3) Donucovací opatření

34. Použitelné právo na donucovací opatření pro vyřizování žádostí je určeno právem členského státu dožádaného soudu v rozsahu stanoveném pro vyřizování žádostí

podaných za stejným účelem jeho vnitrostátními orgány nebo některou ze zúčastněných stran (článek 13). Nutno zdůraznit, že přímé dokazování (viz §§ 50-55) může být provedeno pouze tehdy, pokud ho lze provést dobrovolně bez použití donucovacích opatření (čl. 17 odst. 2).

c4) Vyřízení žádosti za přítomnosti a účasti stran nebo zástupců dožadujícího soudu

35. Stanoví-li tak právo členského státu dožadujícího soudu, mají strany a popřípadě jejich zástupci právo být přítomni při dokazování prováděném dožádaným soudem (čl. 11 odst. 1).

36. Je-li to slučitelné s právem členského státu dožadujícího soudu, mají zástupci dožadujícího soudu právo být přítomni při dokazování prováděném dožadujícím soudem (čl. 12 odst. 1).

37. „Zástupcem“ se rozumějí soudní úředníci určení dožadujícím soudem podle práva jeho členského státu nebo jiná osoba, například znalec, určená dožadujícím soudem.

38. Dožadující soud oznámí ve své žádosti na *formuláři A* dožádanému soudu, že budou přítomny strany, případně jejich zástupci, popřípadě že je požadována jejich účast nebo že budou přítomni jeho zástupci, popřípadě že je požadována jejich účast. Tuto informaci lze rovněž sdělit v kterékoli jiné vhodné době (čl. 11 odst. 2 a čl. 12 odst. 3).

39. Pokud je při dokazování požadována účast stran, případně jejich zástupců nebo zástupců dožadujícího soudu, stanoví dožádaný soud podmínky této účasti, pokud není tento postup neslučitelný s právem jeho členského státu nebo pokud tomu nebrání závažné praktické překážky (čl. 11 odst. 3, čl. 12 odst. 4 a čl. 10 odst. 3).

40. V případě přijetí tohoto postupu dožádaný soud uvědomí na *formulářích E a F* strany, případně jejich zástupce nebo dožadující soud, o času a místě dokazování a popřípadě o podmínkách, za kterých se mohou účastnit (čl. 11 odst. 4 a čl. 12 odst. 5).

41. Není dotčena možnost dožádaného soudu požádat strany, případně jejich zástupce, aby byly přítomny nebo se účastnily dokazování, stanoví-li tuto možnost právo jeho členského státu (čl. 11 odst. 5).

d) Odmítnutí vyřízení žádosti

d1) Právo nebo povinnost odmítnout poskytnutí důkazů

42. Článek 14 stanoví, že žádosti o výslech osoby nebude vyhověno, pokud se dotyčná osoba odvolává

- na své právo odepřít výpověď nebo
- na zákaz výpovědi.

Osoba se může dovolávat

- práva členského státu dožádaného soudu, nebo
- práva členského státu dožadujícího soudu. Takové právo musí být uvedeno v žádosti, případně na žádost dožádaného soudu potvrzeno dožadujícím soudem.

d2) Různé důvody odmítnutí

43. Jelikož cílem nařízení je usnadnit dokazování v přeshraničních věcech, mělo by být odmítnutí žádosti zcela výjimečné. Zda se lze proti odmítnutí odvolat, je věcí vnitrostátního práva. Důvody odmítnutí jsou přísně omezeny. Vyřízení žádosti lze odmítnout, pouze když:

- žádost nespadá do rozsahu působnosti nařízení (článek 1); nebo
- dožádaný soud nemá pravomoc vydat pokyn k požadovanému opatření (čl. 14 odst. 2 písm. b)); nebo
- dožadující soud nevyhoví žádosti dožádaného soudu o doplnění žádosti podle článku 8 do 30 dnů ode dne, kdy o to dožádaný soud požádá, nebo
- záruka nebo záloha, o kterou je požádáno v souladu s čl. 18 odst. 3, není složena do 60 dnů ode dne, kdy o tuto záruku nebo zálohu dožádaný soud požádá.

44. Je třeba upozornit, že vyhovění žádosti nesmí být odmítnuto dožádaným soudem výhradně z důvodu, že podle práva jeho členského státu má soud tohoto členského státu výlučnou příslušnost, pokud jde o předmět sporu, nebo o to, že právo daného členského státu nepřipouští v této věci žalobu (čl. 14 odst. 3).

d3) Nepřípustnost výjimky z důvodu veřejného pořádku

45. Kromě výše uvedených výjimek se v rámci odůvodnění odmítnutí dokazování dožádaným soudem nelze dovolávat na výjimku z důvodu veřejného pořádku („*ordre public*“).

d4) Důsledky odmítnutí

46. Pokud je vyřízení žádosti odmítnuto z jednoho z důvodů uvedených v čl. 14 odst. 2, dožádaný soud o tom na *formuláři H* uvědomí dožadující soud do 60 dnů ode dne přijetí žádosti dožádaným soudem (čl. 14 odst. 4).

e) Oznámení prodlení nebo odmítnutí dožádaným soudem

47. Pokud dožádaný soud není schopen vyřídit žádost do 90 dnů od přijetí, uvědomí o tom na *formuláři G* dožadující soud. Zároveň uvede důvody prodlení a rovněž odhadovanou dobu potřebnou k vyřízení žádosti (článek 15).

48. Pokud byl dožádaný soud požádán, aby při provádění dokazování použil komunikační technologie, zejména možnosti videokonference a telefonní konference, v souladu s čl. 10 odst. 4 a pokud dožádaný soud nemůže požadavku vyhovět z jednoho z důvodů stanovených v čl. 10 odst. 4 druhé odrážce, uvědomí o tom dožadující soud na *formuláři E*.

f) Postup po vyřízení žádosti

49. Když dožádaný soud žádost vyřídí, zašle bez prodlení dožadujícímu soudu listiny,

kterými dožadující soud žádal o vyřízení žádosti, popřípadě vrátí doklady, které obdržel od dožadujícího soudu. K těmto dokladům se na *formuláři H* uvede potvrzení o vyřízení žádosti (článek 16).

C. Přímé dokazování dožadujícím soudem (článek 17)

50. Nařízení umožňuje soudu jednoho členského státu provést dokazování přímo v jiném členském státě. Článek 17 nařízení uvádí podmínky a omezení této metody dokazování (viz přílohu III).

51. Postup, který je nutno použít, je tento: soud, který požaduje provést dokazování přímo v jiném členském státě, podá na *formuláři I* žádost ústřednímu orgánu nebo příslušnému orgánu daného státu uvedenému v čl. 3 odst. 3 (čl. 17 odst. 1). Do 30 dnů od obdržení žádosti ústřední orgán nebo příslušný orgán dožádaného členského státu uvědomí na *formuláři J* dožadující soud, zda se žádosti vyhová, popřípadě za jakých podmínek má být podle práva jeho členského státu takové dokazování uskutečněno (čl. 17 odst. 4).

52. Tyto orgány mohou zejména uložit soudu svého členského státu, aby se zúčastnil dokazování, aby bylo zajištěno správné použití článku 17, zejména podmínek v čl. 17 odst. 4.

53. Ústřední orgán nebo příslušný orgán dožadovaného státu mohou odmítnout přímé dokazování pouze tehdy, pokud (čl. 17 odst. 5)

- žádost neobsahuje veškeré nezbytné údaje podle článku 4 (*formulář A*),
- žádost nespadá do působnosti nařízení (článek 1),
- požadované přímé dokazování odporuje základním právním zásadám jeho členského státu. Nařízení uvedené zásady nevymezuje.

54. Přímé dokazování dožadujícím soudem může být provedeno pouze tehdy, pokud ho lze provést dobrovolně bez použití donucovacích opatření (čl. 17 odst. 2). Pokud přímé dokazování spočívá ve výslechu osoby, oznámí dožadující soud této osobě, že se

výslech uskutečňuje na základě dobrovolnosti.

55. Dožadující soud vyřídí žádost v souladu s právem svého členského státu, aniž jsou dotčeny podmínky stanovené právem dožádaného členského státu (viz čl. 17 odst. 4) (čl. 17 odst. 6). Dokazování provádí soudní úředník nebo jiná osoba, například znalec, konzulární nebo diplomatický pracovník nebo komisař, která je určena v souladu s právem členského státu dožadujícího soudu.

D. Pravidla používání moderních komunikačních prostředků

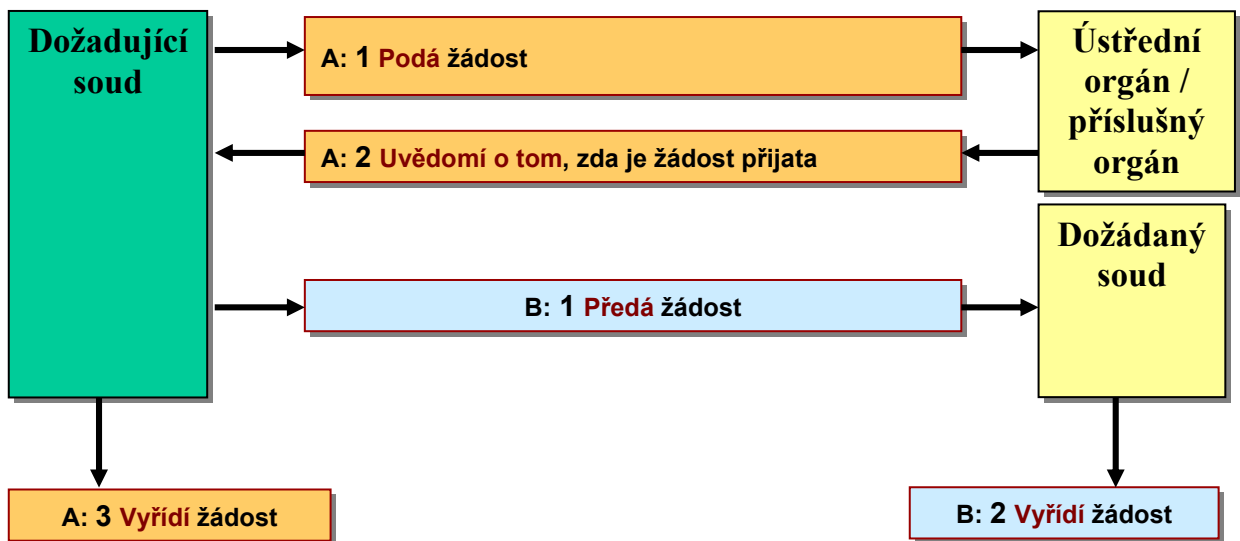
56. Moderní komunikační prostředky mají pro hladké používání nařízení značný význam, aby se splnil jeho cíl zaručit rychlé a účinné dokazování v Evropské unii. Nařízení stanoví, že dožadující soud může dožádaný soud požádat, aby při provádění dokazování použil komunikační technologie, zejména možnosti videokonference a telefonní konference (čl. 10 odst. 4). Jestliže však zodpovědnost za dokazování chce mít dožadující soud, použijí se pravidla přímého dokazování v článku 17, a tehdy je zapotřebí povolení dožádaného členského státu. Nařízení stanoví, že ústřední orgán nebo příslušný orgán podpoří použití komunikačních technologií (čl. 17 odst. 4).

57. Například soud, který má za dokazování zodpovědnost (tj. dožádaný soud v souladu s čl. 10 odst. 4, nebo dožadující soud v souladu s článkem 17), může použít komunikační technologie v případě výslechu svědka. V tomto případě se výslechu prostřednictvím komunikačních technologií může zúčastnit jiný soud, který za dokazování nemá zodpovědnost (tj. dožadující soud v souladu s čl. 12 odst. 3 nebo soud určený ústředním orgánem či příslušným orgánem v souladu s čl. 17 odst. 4). Jak bylo uvedeno výše (§ 14), mohlo by to také znamenat, že soud, který za dokazování nemá zodpovědnost, by mohl klást svědkovi otázky, jestliže s tím soud se zodpovědností za dokazování souhlasí.

58. Členské státy v budoucnu poskytnou informace, u kterých soudů lze videokonferenci a telefonní konferenci použít. Tyto informace budou k dispozici v atlasu.

59. Dožádaný soud musí požadavku použít komunikační technologie vyhovět, pokud není neslučitelný s jeho právními předpisy nebo tomu nebrání závažné praktické překážky. Druhý důvod odmítnutí je v praxi relevantnější, protože většina soudů v členských státech ještě nezískala zařízení k dokazování moderními komunikačními prostředky, zvláště pomocí videokonference nebo telefonní konference. Nařízení však stanoví, že pokud dožadující nebo dožádaný soud nemají k těmto technickým prostředkům přístup, mohou být tyto prostředky soudy poskytnuty po vzájemné dohodě.

Příloha I: Metody dokazování

Vysvětlení:

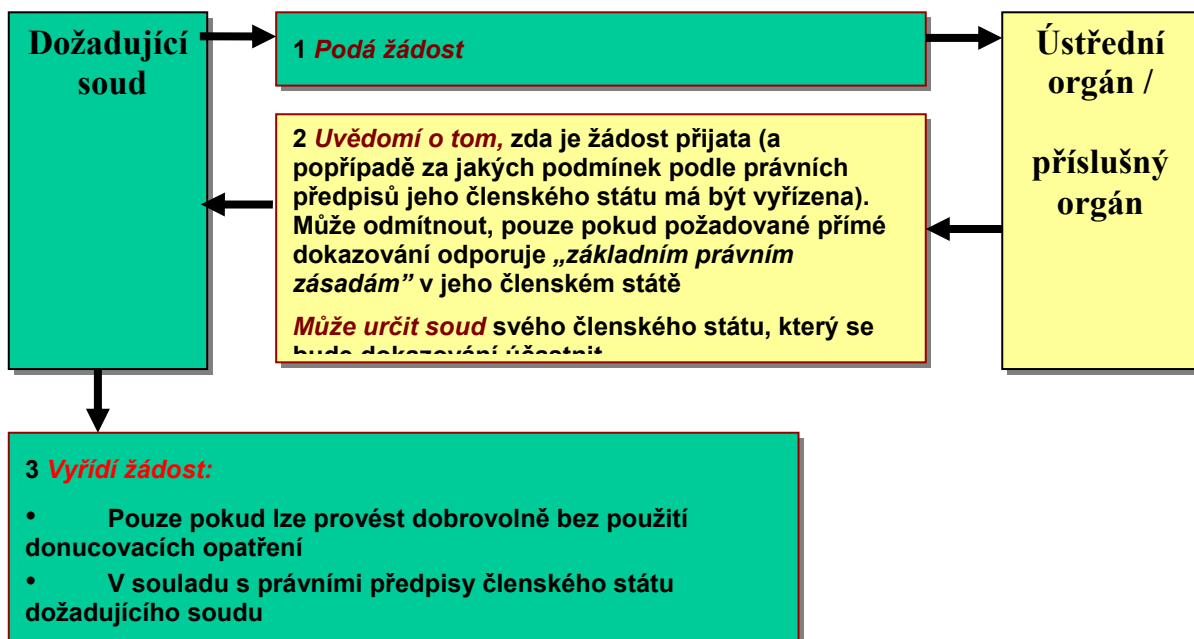
A: Přímé dokazování (článek 17)

B: Dokazování dožádaným soudem (články 4-16)

Příloha II: Žádost příslušnému soudu

Příloha III: Přímé dokazování (článek 17)

Příloha IV: Jednotné formuláře (příloha)

A: Žádost o provedení dokazování

B: Potvrzení přijetí žádosti

C: Žádost o další informace za účelem provedení dokazování

D: Potvrzení přijetí záruky nebo zálohy

E: Oznámení týkající se žádosti o zvláštní postupy nebo o použití komunikačních technologií

F: Oznámení data, času a místa dokazování a podmínek účasti

G: Oznámení o prodlení

H: Informace o výsledku žádosti

I: Žádost o přímé dokazování

J: Informace od ústředního orgánu / příslušného orgánu